

แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดสกลนคร

A WAY TO DEVELOP THE GASOLINE TAX COLLECTION IN THE SAKON NAKHON
PROVINCIAL ADMINISTRATION ORGANIZATION AREA

18

ยลดา ปากดี*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุตมกิจมงคล**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์โธสง**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาระดับการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ประชากร ได้แก่ ผู้ประกอบการค้าน้ำมันในเขตจังหวัดสกลนคร จำนวนทั้งสิ้น 315 ราย และได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 176 ราย โดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ และพนักงาน ผู้จัดเก็บภาษีจากการค้าน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 8 ราย ผู้วิจัยจะจึงจะใช้บุคลากรทั้งหมดเป็นหน่วยวิเคราะห์ จึงไม่ได้มีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test ชนิดการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านพนักงานผู้จัดเก็บภาษี รองลงมาด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวย และด้านคุณลักษณะของกฎหมายภาษี
2. ผู้ประกอบการค้าน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครที่มีเพศและรายได้ต่างกันมีการจัดเก็บภาษีน้ำมันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ประกอบการค้าน้ำมันที่มีระดับการศึกษา, สถานภาพ และระยะเวลาในการประกอบกิจการค้าน้ำมันต่างกัน มีการจัดเก็บภาษีน้ำมันไม่แตกต่างกัน
3. การจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมัน ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร มีจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของกฎหมายภาษี และด้านโครงสร้างภาษี

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ABSTRACT

The purpose of this study aimed to: 1) investigate a way to develop the gasoline tax collection in the Sakon Nakhon Provincial Administration Organization area, 2) compare the gasoline tax collection in the area based on personal background, and 3) examine a way to develop the gasoline tax collection of the Sakon Nakhon Provincial Administration Organization. The population was a number of 315 who sold gasoline in the Sakon Nakhon province area. The sample size of 176 people was determined using Taro Yamane's formula for calculation. Eight officers of Sakon Nakhon Provincial Administration Organization engaged in gasoline selling tax collection were also research participants. This author intended to use all the personnel as a unit for analysis. So sampling was not conducted. The instrument used for collecting data was a questionnaire. Statistics used to analyze data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA and the LSD (least significant difference) method.

The findings disclosed as follows:

1. Tax collection in the Sakon Nakhon Provincial Administration Organization area as a whole was at high level. As arranged from higher to lower ranks, the firsts 3 aspects were those of officers who collected tax, climate being conducive, and characteristic of tax law.
2. The gasoline sellers in the Sakon Nakhon Provincial Administration Organization area whose sexes and incomes were different had a significantly different opinion on the gasoline tax collection at the .05 level, whereas the gasoline sellers whose educational attainments, statuses, and lengths of time in doing a gasoline selling business each were different had no different opinion on the gasoline tax collection.
3. The gasoline tax collection in the Sakon Nakhon Provincial Administration Organization area which should be brought to examine a way to develop the gasoline tax collection in the Area comprised 2 aspects, namely characteristic of tax law and tax structure.

บทนำ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเตรียมความพร้อมในการจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากการค่าน้ำมัน เพื่อให้การจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากการค่าน้ำมันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรองรับการส่งคืนงานจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด จากการค่าน้ำมันของกรมสรรพสามิต เนื่องจากกรมสรรพสามิตได้ยุติการจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากการค่าน้ำมันแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2555 เป็นต้นไป (จิราพรณ แฝงสูงเนิน. 2553 : 7)

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจ และสอดคล้องกับนโยบายที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเร่งดำเนินการจัดเก็บภาษีจากการค่าน้ำมันและเพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีเงินรายได้เพิ่มขึ้น และนำไปสู่การจัดบริการสาธารณะประโยชน์ให้ กับประชาชนในท้องถิ่น หรือ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นด้านต่างๆ ที่มีอยู่มากมายให้เจริญยิ่งขึ้นไป อีกทั้งเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จึงได้กำหนดข้อบัญญัติเพื่อดำเนินการจัดเก็บภาษีจากการค่าน้ำมัน ตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เรื่อง การเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2556 เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2556 โดยกำหนดการจัดเก็บภาษีน้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล อัตราลิตรละ 4 สตางค์, ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ อัตราลิตรละ 4 สตางค์ และผู้มีหน้าที่จัดเก็บ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร พร้อมได้ดำเนินการประกาศใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 5 มิถุนายน 2556 เป็นต้นไป รวมถึงได้ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากการค่าน้ำมัน ให้กับผู้ประกอบการค่าน้ำมันและก๊าซปิโตรเลียม มีความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีดังกล่าว และตั้งแต่ออกข้อบัญญัติในการ

จัดเก็บภาษีน้ำมัน จนถึงปัจจุบัน พบว่าผู้ประกอบการค้าน้ำมันไม่ชำระภาษีตามกำหนด ผู้ประกอบการค้าน้ำมันบางราย หลีกเลี่ยงการจดทะเบียนการค้า รวมถึงมีการแจ้งชำระภาษีไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เป็นผลทำให้การจัดเก็บภาษีน้ำมันของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดส่วนใหญ่มีปัญหาหลักๆ 4 ด้านด้วยกัน ได้แก่ ปัญหาด้านกฎหมาย ปัญหาด้านการบริหารงาน การจัดเก็บภาษี ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีและปัญหาด้านผู้มีหน้าที่เสียภาษี สาเหตุหลักที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษียังไม่ยอมรับ และให้ความร่วมมือในการเสียภาษีน้ำมัน เนื่องจากขาดความเข้าใจในหลักการจัดเก็บภาษีต้องรับภาระในเรื่อง การเพิ่มอัตรา เรียกเก็บจากผู้ใช้น้ำมันเพิ่ม ทั้งเรื่องของการจัดทำเอกสารไม่ได้รับความสะดวกในการชำระภาษี และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ขาดการติดตามตรวจสอบ และลงโทษผู้หลีกเลี่ยงภาษีอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีน้ำมันที่มีจำนวนมากขาดความเกรงกลัวและไม่ประสงค์เข้ามาอยู่ในระบบ กรณีเช่นนี้ยังทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้มีหน้าที่ เสียภาษีน้ำมันที่ยอมรับ และให้ความร่วมมือในการเสียภาษีน้ำมันอย่างถูกต้องและครบถ้วน (มรุต วันทนกร. 2554 : 3 –4)

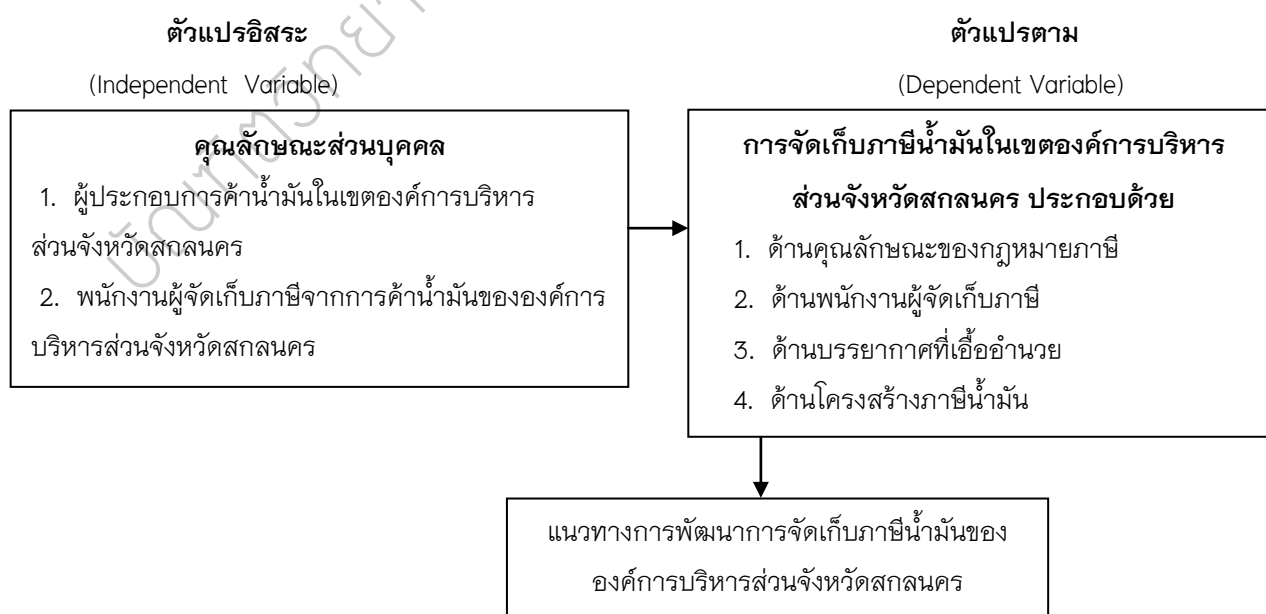
ดังนั้น หากมีการส่งเสริมหรือผลักดันให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดเก็บภาษีน้ำมันได้ด้วยตัวเองอย่างมีประสิทธิภาพ จะเป็นผลทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และหากองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีการบริหารจัดการด้านการเก็บภาษีที่ดี และถูกต้องตามหลักการเก็บภาษีที่ควรจะเป็น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น จึงต้องการ ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครเพื่อนำผลการศึกษาไปเป็น ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติการในการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วน จังหวัดสกลนคร ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เป็นการวิจัยแบบผสม ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้ประกอบการค้าน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 315 ราย (ทะเบียนการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร กองคลัง ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2557) และได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 176 ราย โดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่
2. พนักงานผู้จัดเก็บภาษีจากการค้าน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 8 ราย ทั้งนี้ ผู้วิจัยเจาะจงที่จะใช้บุคลากรทั้งหมดเป็นหน่วยวิเคราะห์ จึงไม่ได้มีการสุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประกอบการค้าน้ำมันในเขตจังหวัดสกลนคร ได้แก่ เพศ, ระดับการศึกษา, รายได้ของสถานประกอบการค้าน้ำมัน และระยะเวลาในการประกอบกิจการค้าน้ำมัน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และคุณลักษณะส่วนบุคคลของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีจากการค้าน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ได้แก่ เพศ, ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ลักษณะแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของกฎหมายภาษี, ด้านพนักงานผู้จัดเก็บภาษี, ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวย และด้านโครงสร้างภาษีน้ำมัน

ตอนที่ 3 คำถามให้แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ลักษณะแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Form)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. การศึกษาแนวคิด เอกสาร นิยามศัพท์เฉพาะ และงานวิจัยเกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัย เพื่อกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาสอดปรารถนกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
3. การหาค่าความเที่ยงตรง โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง โดยเลือกข้อที่มีค่า (IOC) ตั้งแต่ 0.5
4. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองมาทดสอบหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ด้วยวิธีการของ Cronbach ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .93
6. แบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อปรารถนกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบครั้งสุดท้าย และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดรหัสหมายเลขแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบการเก็บแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับผู้ช่วยผู้ศึกษาเพื่อแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 184 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว นำมาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำไปดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป
4. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมแล้ว หากพบว่าการจัดเก็บภานี้ไม่แน่นอนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 4 ด้าน ด้านใดอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ผู้วิจัยจะนำมาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งมีลักษณะคำถามปลายเปิด จากผู้เชี่ยวชาญ 8 ท่าน โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ และจับกลุ่มประเด็นนำเสนอ เพื่อจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภานี้ไม่แน่นอนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล
 - 1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคล ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าแจกแจงความถี่ (Frequencies) บรรยายลักษณะของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 1.2 การจัดเก็บภานี้ไม่แน่นอนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ระดับการจัดเก็บภานี้ไม่แน่นอนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
2. สถิติอ้างอิง ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดเก็บภานี้ไม่แน่นอนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ผู้วิจัยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวโดยใช้สถิติการทดสอบค่า (F-test) ชนิด One-Way ANOVA

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภานี้ไม่แน่นอนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.30 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.70 และส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการค้าไม่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 95.70 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น ผู้ประกอบการค้าไม่แน่นอนในเขตจังหวัดสกลนคร ส่วนใหญ่ มีรายได้ของสถานประกอบการค้าไม่แน่นอน (ต่อเดือน) 100,001 – 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.70 และมีระยะเวลาในการประกอบกิจการค้าไม่แน่นอน 6 – 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.10
2. ผลการวิเคราะห์การจัดเก็บภานี้ไม่แน่นอนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านพนักงานผู้จัดเก็บภานี้ รองลงมา คือ ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวย, ด้านคุณลักษณะของกฎหมายภานี้ มีการจัดเก็บภานี้ไม่แน่นอนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านโครงสร้างภานี้ มีการจัดเก็บภานี้ไม่แน่นอนอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

3.1 จำแนกตามคุณลักษณะด้านเพศ พบว่า การจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่าง เพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร สูงกว่าเพศชาย เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านคุณลักษณะของกฎหมายภาษี และ 2) ด้านโครงสร้างภาษี โดยเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร สูงกว่าเพศชาย ทั้ง 2 ด้าน

3.2 จำแนกตามคุณลักษณะด้านระดับการศึกษา พบว่า การจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน

3.3 จำแนกตามคุณลักษณะด้านสถานภาพ พบว่า การจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน

3.4 จำแนกตามคุณลักษณะด้านรายได้ของสถานประกอบการค่าน้ำมัน พบว่า การจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านคุณลักษณะของกฎหมายภาษี และ 2) ด้านโครงสร้างภาษี

3.5 จำแนกตามคุณลักษณะด้านระยะเวลาในการประกอบการกิจการค่าน้ำมัน พบว่า การจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

4. การแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จากแบบสอบถามปลายเปิด สามารถสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

4.1 ควรปรับปรุงระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับรายได้ของท้องถิ่น ให้ทันสมัย ชัดเจน เพื่อที่จะให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน

4.2 ควรปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้เป็นระบบ สามารถจัดเก็บได้ถูกต้องและเป็นธรรม ไม่มีความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน และมีการปรับปรุงอัตราการจัดเก็บภาษีให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

4.3 ควรมีการจูงใจในการให้ประชาชนเต็มใจชำระภาษี เช่น การจัดทำโครงการภาษี คีนกำไร โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี เป็นต้น

4.4 ผู้บริหารควรมีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการค่าน้ำมัน ในพื้นที่ว่าภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้นั้น นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และสะท้อนกลับในรูปแบบของบริการสาธารณะ

4.5 ควรมีการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลการจัดเก็บภาษีน้ำมัน

4.6 ควรมีการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง จากวิทยากรผู้มีความสามารถ เฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับ กฎหมาย ระเบียบ และความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บรายได้และการปฏิบัติงาน ฯลฯ

5. การจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร มีจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของกฎหมายภาษี และ ด้านโครงสร้างภาษี โดยจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 ท่าน ซึ่งนำแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ และจับกลุ่มประเด็นมาสรุปผลในแต่ละด้าน มีดังนี้

5.1 แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมัน ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ด้านคุณลักษณะของกฎหมายภาษี ได้แก่ กฎหมายระเบียบและคำสั่งในการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษี มีความชัดเจน ครอบคลุมทั้งตัวผู้จัดเก็บเองและผู้มีหน้าที่ชำระภาษี แนวทางต่อไปควรให้ท้องถิ่นเข้าควบคุมมากขึ้นเพราะเข้าใจถึง ปัญหาระหว่างผู้จัดเก็บและผู้มีหน้าที่ชำระภาษี แต่อัตราการเรียกเก็บสูงเกินไป ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากได้ประกาศให้ลดราคาน้ำมันลง แต่อัตราภาษีท้องถิ่นยังเท่าเดิม เป็นผลให้ผู้ประกอบการค้าเจอภาวะขาดทุน (ราคาน้ำมันลง แต่การจ่ายภาษียังสูง) ลักษณะของกฎหมายภาษีน้ำมันมีความเสมอภาคเป็นธรรม ความเป็นธรรม เนื่องจากได้ตราขึ้นตามด้วยกฎหมาย ควรมีการปรับบทลงโทษให้หนักขึ้นสำหรับผู้ไม่ชำระภาษีหรือหลีกเลี่ยงภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีน้ำมันดีอยู่แล้ว ผู้ประกอบการค้าสามารถยื่นประเมินชำระภาษีตรงเวลาทุกเดือน และมีความชัดเจนดี มีความสะดวก กฎ ข้อบังคับไม่ซับซ้อน ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีน้ำมันของท้องถิ่น มีความรัดกุมในระดับหนึ่ง ควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเรียกเก็บจากบิลหัวจ่าย ตามที่ผู้ประกอบการรับจากผู้ผลิตน้ำมันเพื่อลดปัญหาการชำระภาษีไม่เป็นตามจริง

5.2 แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ด้านโครงสร้างภาษี ได้แก่ โครงสร้างภาษี ทางภาครัฐได้กำหนดขึ้นมีความชัดเจนไม่ว่า จะเป็นส่วนของผู้มีหน้าที่เสียภาษี, ฐานภาษี และอัตราภาษี ซึ่งโครงสร้างดังกล่าวได้วิเคราะห์และตระหนักถึงความเป็นจริงของทุก ๆ ภาคส่วนอยู่แล้ว แต่ในส่วนของบทลงโทษน้อย ทำให้ผู้ประกอบการค้าไม่เกรงกลัว แนวทางต่อไปควรรณรงค์ ให้ประชาชนทุกคนที่มีรายได้ร่วมกันตระหนักและยื่นเสียภาษีไม่ว่าจะเป็นประเภทใด เพราะเงินทุกบาทที่ได้ชำระให้ภาครัฐเป็นเงินรายได้ที่สามารถนำไปพัฒนาท้องถิ่นให้ก้าวหน้าต่อไปนั่นเอง ควรมีการการจัดประชุมชี้แจงสร้างความรู้ ความเข้าใจทั้งตัวผู้ใช้น้ำมัน และผู้ประกอบการค้าด้วย เพื่อจกได้มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องของการจัดเก็บภาษี และประโยชน์ที่ได้จากการจัดเก็บภาษี และหากท้องถิ่นขาดรายได้ตรงนี้จะส่งผลอย่างไร ควรมีการชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจสำหรับทุก ๆ ฝ่าย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ควรพิจารณาการจัดเก็บภาษีน้ำมันด้านคุณลักษณะของกฎหมายภาษี โดยการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของกฎหมายภาษีน้ำมันที่มีความเสมอภาค เป็นธรรม สะดวกต่อความเข้าใจในการประเมินภาษี ดำเนินการด้านระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีอากรของท้องถิ่น ที่มีความรัดกุมต่อการควบคุม ตรวจสอบ และการออกประกาศระเบียบหรือคำสั่งในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดเก็บภาษีให้ชัดเจน เหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติ

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ควรพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันด้านโครงสร้างภาษี โดยการจัดระบบโครงสร้างภาษีที่เข้าใจง่าย โครงสร้างภาษีที่ลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บภาษี ปรับปรุงอัตราการจัดเก็บภาษีที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน มีการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีน้ำมันแก่ผู้ประกอบการค้าน้ำมัน สามารถแก้ไขและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ควรพัฒนาแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ด้านคุณลักษณะของกฎหมายภาษี และด้านโครงสร้างภาษี โดยสร้างความรู้ความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับลักษณะกฎหมายภาษีน้ำมันที่เสมอภาค เป็นธรรม ใช้ความรัดกุม ต่อการควบคุมตรวจสอบ มีการปรับบทลงโทษให้หนักขึ้นสำหรับผู้ไม่ชำระภาษีหรือหลีกเลี่ยงภาษี การจัดการระบบโครงสร้างให้เข้าใจง่าย สามารถลดความซ้ำซ้อน ปรับปรุงอัตราการจัดเก็บให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์และก่อให้เกิดความเข้าใจอันดี องค์การ

บริหารส่วนจังหวัดสกลนครควรจัดทำโครงการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีน้ำมันแก่ผู้ประกอบการค้าน้ำมัน มีการชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจสำหรับทุก ๆ ฝ่าย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษามาตรการสร้างแรงจูงใจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีประเภทอื่นๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เป็นผู้จัดเก็บ
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีน้ำมัน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครเปรียบเทียบกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกัน เช่น จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร

เอกสารอ้างอิง

กองคลัง. ทะเบียนการจัดเก็บภาษีจากการค้าน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร, 2557.

จิราพรรณ แผงสูงเนิน. องค์ประกอบทางการจัดการที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดการจัดเก็บภาษีจากการค้าน้ำมัน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553.

มรุต วันทนกร, ภาควิชา ศึกษาศาสตร์, แพรว ศิริพรกิตติ. แนวทางในการผลักดันให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดเก็บภาษีน้ำมันและภาษียาสูบด้วยตัวเอง. กรุงเทพฯ : โครงการกิจกรรมการเชื่อมโยงงานวิจัยกับภาคนโยบาย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2543.